

Suvestinė redakcija nuo 2021-01-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2006, Nr. [1-9](#), i. k. 1052250ISAK000V-970

Nauja redakcija nuo 2021-01-01:

Nr. [V-2913](#), 2020-12-11, paskelbta TAR 2020-12-11, i. k. 2020-27051

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 44:2020 „GYDYTOJAS BURNOS
CHIRURGAS“ PATVIRTINIMO**

2005 m. gruodžio 12 d. Nr. V-970

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 3 punktu:

1. T v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 44:2020 „Gydytojas burnos chirurgas“ (pridedama).

2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ŽILVINAS PADAIGA

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2005 m. gruodžio 12 d. įsakymu
Nr. V-970

(Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2020 m. gruodžio 11 d. įsakymo
Nr. V-2913
redakcija)

LIETUVOS MEDICINOS NORMA MN 44:2020 GYDYTOJAS BURNOS CHIRURGAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos medicinos norma MN 44:2020 „Gydytojas burnos chirurgas“ (toliau – Lietuvos medicinos norma) nustato gydytojo burnos chirurgo teises, pareigas ir kompetenciją.

2. Lietuvos medicinos norma privaloma visiems gydytojams burnos chirurgams, dirbantiems Lietuvos Respublikoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją bei kontroliuojančioms jų veiklą.

3. Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

3.1. **Burnos chirurgija** – burnos ir žandikaulių srityse esančių organų ligų, traumų ir jų padarinių, degeneracinių procesų, navikų, įgimtų ir įgytų defektų, patologinių būklių, dėl amžiaus atsiradusių pakitimų prevencija, gydymas chirurginiu ir (ar) konservatyviu būdais bei rehabilitacija.

3.2. **Gydytojas burnos chirurgas** – gydytojas odontologas, įgijęs gydytojo burnos chirurgo profesinę kvalifikaciją.

3.3. **Gydytojo burnos chirurgo praktika** – teisės aktų reglamentuojama gydytojo burnos chirurgo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra.

3.4. Kitos Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

4. Gydytojo burnos chirurgo profesinė kvalifikacija įgyjama baigus vientisąsias universitetines odontologijos (stomatologijos) studijas bei burnos chirurgijos rezidentūrą. Užsienyje įgyta gydytojo burnos chirurgo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų profesinių kvalifikacijų pripažinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

5. Teisę verstis gydytojo burnos chirurgo praktika turi asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs gydytojo burnos chirurgo profesinę kvalifikaciją ir turintis Lietuvos Respublikos teisės aktų tvarka išduotą ir galiojančią odontologijos praktikos licenciją, suteikiančią teisę verstis odontologijos praktika pagal gydytojo burnos chirurgo profesinę kvalifikaciją.

6. Gydytojas burnos chirurgas verčiasi gydytojo burnos chirurgo praktika Lietuvos Respublikoje tik asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią licenciją teikti burnos chirurgijos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti gydytojas burnos chirurgas.

7. Gydytojas burnos chirurgas burnos chirurgijos paslaugas teikia vaikams ir suaugusiesiems. Gydytojas burnos chirurgas dirba savarankiškai, bendradarbiaudamas su kitais sveikatos priežiūros specialistais.

8. Gydytojas burnos chirurgas vadovaujasi gydytojo burnos chirurgo praktiką, asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Lietuvos medicinos norma,

įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus darbo tvarkos taisyklėmis bei savo pareigybės aprašymu.

II SKYRIUS TEISĖS

9. Gydytojas burnos chirurgas turi teisę:

9.1. verstis gydytojo burnos chirurgo praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

9.2. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 8 d. įsakymo Nr. 112 „Dėl Receptų rašymo ir vaistinių preparatų, medicinos priemonių (medicinos prietaisų) ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių išdavimo (pardavimo) vaistinėse gyventojams ir popierinių receptų saugojimo, išdavus (pardavus) vaistinius preparatus, medicinos priemones (medicinos prietaisus) ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones vaistinėje, taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

9.3. išduoti medicininius ar sveikatos pažymėjimus (pažymas) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

9.4. pagal kompetenciją konsultuoti pacientus, fizinius ir juridinius asmenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

9.5. atsisakyti teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

9.6. nustatyti asmens mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka;

9.7. gauti darbui būtiną informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bei fizinių ir juridinių asmenų;

9.8. vykdydamas Lietuvos medicinos normoje nurodytą veiklą, tvarkyti paciento duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka.

10. Gydytojas burnos chirurgas turi ir kitų teisių, nustatytų kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą.

III SKYRIUS PAREIGOS

11. Gydytojas burnos chirurgas privalo:

11.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

11.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą Lietuvos medicinos normoje, ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje verčiasi praktika, licenciją kvalifikuotai tirti, diagnozuoti ir gydyti ligas, būkles bei sveikatos sutrikimus, rekomenduoti ligų ir sveikatos sutrikimų profilaktikos priemones ir dalyvauti jas organizuojant bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

11.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais siųsti pacientą konsultuotis ir (ar) gydytis pas atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;

11.4. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;

11.5. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Specialisto spaudo numerio suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

11.6. tobulinti profesinę kvalifikaciją sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

11.7. laikytis licencijuojamos asmens sveikatos priežiūros specialisto veiklos sąlygų;

11.8. tvarkyti gydytojo burnos chirurgo praktikos dokumentus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

11.9. paaiškinti gydytojo burnos chirurgo praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

11.10. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis. Užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojo su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;

11.11. taikyti tik medicinos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus saugius tyrimo, diagnostikos, gydymo metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytus atvejus;

11.12. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas;

11.13. Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka teikti statistinius ir kitus atskaitomybės duomenis;

11.14. informuoti teisėsaugos institucijas apie visus atvejus, kai į sveikatos priežiūros įstaigą kreipiasi arba pristatomas asmuo, kurio gyvybei kelia pavojų padaryti kūno sužalojimai, taip pat asmuo, kurio gyvybei pavojus negresia, tačiau jam padarytos durtinės, pjautinės, šautinės ar dėl sprogimo atsiradusios žaizdos arba kitokio pobūdžio kūno sužalojimai, kurie gali būti susiję su nusikaltimu;

11.15. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

12. Gydytojo burnos chirurgo kompetenciją sudaro žinios ir gebėjimai, kuriuos jis įgyja baigęs gydytojo burnos chirurgo profesinę kvalifikaciją suteikiančias studijas bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę medicinos mokslo ir praktikos pažangą.

13. Gydytojas burnos chirurgas turi žinoti:

13.1. įrodymais pagrįstos odontologijos ir medicinos principus;

13.2. sveikatos teisės pagrindus;

13.3. sveikatos draudimo pagrindus;

13.4. medicinos statistikos pagrindus;

13.5. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;

13.6. asmenų duomenų apsaugos principus.

14. Gydytojas burnos chirurgas turi mokėti naudotis informacinėmis ir ryšio technologijomis.

15. Gydytojas burnos chirurgas turi išmanyti:

15.1. saugos darbe reikalavimus;

15.2. medicinos etikos ir deontologijos pagrindus;

15.3. bendruosius sveikatos priežiūros organizavimo principus;

15.4. infekcijų kontrolės principus;

15.5. pagrindinius slaugos reikalavimus;

15.6. burnos, veido ir žandikaulių chirurginės pagalbos organizavimo principus;

15.7. žmogaus anatomiją, fiziologiją, histologiją, patologiją, biomechaniką, mikrobiologiją ir kitus bendrosios medicinos pagrindus;

15.8. detalią burnos bei veido ir žandikaulių srities embriologiją, anatomiją, fiziologiją bei amžiaus ir lyties ypatybes;

15.9. vaistinių preparatų klinikinę farmakologiją;

15.10. žmogaus psichologijos ypatumus, dažniausius psichikos sutrikimus, sveiko ir sergančio žmogaus bei jo artimųjų psichologiją, taip pat socialinių veiksnių įtaką;

15.11. skiriamų vaistinių preparatų veikimą ir jų galimą šalutinį poveikį;

15.12. burnos, veido ir žandikaulių srities ligų prevenciją, etiologiją, patogenezę, simptomatiką ir diagnostiką, konservatyvaus ir operacinio gydymo indikacijas ir kontraindikacijas, gydymo metodus;

15.13. gydytojo burnos chirurgo gydomų ligų, būklių ir sutrikimų rizikos veiksnius bei antrinės profilaktikos principus;

15.14. būtiniosios pagalbos ir chirurginės pagalbos organizavimą Lietuvoje;

15.15. pacientų medicininės reabilitacijos, chirurginio gydymo, ilgalaikio stebėjimo principus;

15.16. gydytojo burnos chirurgo gydomų pacientų laikinojo nedarbingumo ir darbingumo lygio nustatymo ekspertizės pagrindus;

15.17. burnos chirurgijoje naudojamų vaistinių preparatų ir medicinos priemonių (prietaisų) veikimą, jų šalutinį poveikį, sukeltas komplikacijas;

15.18. piktybinių ir nepiktybinių navikų diagnostikos ir gydymo principus;

15.19. įgimtų ydų gydymo principus;

15.20. autologinių ir kitų transplantacijų pagrindus ir naudojamas technikas;

15.21. mikrochirurgijos principus;

15.22. mikrochirurginių lopotų chirurgijos pagrindus ir naudojamas technikas;

15.23. audinių plėtiklių (ekspanderių), injekcinių medžiagų ir implantų naudojimo principus ir technikas (osteosintezės būdus, principus, technikas, lūžių ir išnirimų repozicijas, gydymo lazeriais principus, audinių inžinerijos principus, limfedemos gydymo principus, ribines būkles ir sunkius sužalojimus patyrusių pacientų klinikinį įvertinimą, rizikos įvertinimo principus);

15.24. kritines chirurgines būkles ir intensyviosios terapijos aspektus;

15.25. gyvačių, vorų, vabzdžių, gyvūnų, žmogaus įkandimų gydymą;

15.26. klinikinę imunologiją;

15.27. radiologinės ir branduolinės diagnostikos principus, metodikas, tyrimų indikacijas;

15.28. prieš chirurginę intervenciją taikomus paciento paruošimo ir gydymo metodus:

15.28.1. paciento fizinį ištyrimą;

15.28.2. įvairių organų sistemų pagrindinių funkcijų įvertinimą;

15.28.3. ligų (diabeto, kvėpavimo takų ligų, širdies ir kraujagyslių ligų, mitybos sutrikimų, anemijos) gydymą ir būklių, susijusių su vaistų (steroidų, krešėjimo ir imuninę sistemą veikiančių vaistų) vartojimu, valdymą; psichikos sutrikimų gydymo vaistinėmis preparatais principus;

15.28.4. trombembolinių ligų profilaktiką;

15.28.5. anestezijos parinkimą ir įvertinimą, ar pacientui galima atlikti chirurginę intervenciją;

15.28.6. premedikaciją ir sedaciją;

15.29. chirurginės intervencijos metu taikomus pacientų priežiūros ir anestezijos ypatumus:

15.29.1. tinkamos paciento padėties parinkimą, pragulų profilaktiką;

15.29.2. nervų, kraujagyslių ir kitų pažeidimų prevenciją anestezijos metu;

15.30. po chirurginės intervencijos taikomus pacientų priežiūros ir gydymo metodus:

15.30.1. skausmo malšinimą ir valdymą;

15.30.2. paciento pooperacinę stebėseną;

15.30.3. pooperacinių komplikacijų prevenciją, diagnostiką ir gydymą;

15.30.4. skysčių ir elektrolitų pusiausvyros įvertinimą ir palaikymą;

15.30.5. kraujo, jo komponentų ir pakaitalų perpylimo indikacijas, pavojus ir komplikacijas;

15.30.6. pooperacinę mitybą;

15.31. gydytojas burnos chirurgas turi išmanyti sveiko ir sergančio žmogaus bei jo artimųjų psichologiją ir mokėti bendrauti su pacientu ir jo artimaisiais.

16. Gydytojas burnos chirurgas turi gebėti:

16.1. bendrauti su sergančiu pacientu ir jo artimaisiais;

16.2. surinkti ir įvertinti anamnezę ir objektyviai iširti pacientą;

16.3. pagal kompetenciją paskirti ir mokėti vertinti atliekamus laboratorinius, morfologinius, radiologinius ir kitus tyrimus;

16.4. naudoti patvirtintus burnos, veido ir žandikaulių ligų diagnostikos ir gydymo protokolus ir metodikas;

16.5. įvertinti burnos, veido ir žandikaulių organų biopsijos duomenis;

16.6. naudoti mikroskopinę, endoskopinę, fibroskopinę ir kitą optinę techniką diagnozuodamas ir gydydamas burnos ir žandikaulių srities patologiją.

17. Gydytojas burnos chirurgas pagal savo kompetenciją turi kvalifikuotai diagnozuoti ir gydyti šias burnos ir žandikaulių bei su šiomis sritimis besiribojančių organų ligas:

17.1. burnos ir žandikaulių srities specifinius ir nespecifinius uždegimus bei jų komplikacijas;

17.2. vaistų ir spindulinio gydymo sąlygotus audinių pokyčius burnos, veido ir žandikaulių srityse;

17.3. burnos ir žandikaulių srities minkštųjų audinių ir kaulų trauminius pažeidimus, jų padarinius ir komplikacijas;

17.4. burnos ir žandikaulių srities ikinavikines ligas;

17.5. burnos ir žandikaulių srities nepiktybinius navikus, cistas ir kitus į navikus panašius darinius;

17.6. seilių liaukų uždegimus bei akmenligę;

17.7. įgimtas bei įgytas burnos anomalijas ir deformacijas, dantų dygimo, sąkandžio sutrikimus, hemangiomas, kraujagyslines, limfines vystymosi anomalijas (malformacijas);

17.8. diagnozuoti bendrinių organizmo ligų apraiškas burnos ertmėje ir žandikauliuose;

17.9. diagnozuoti burnos ir žandikaulių piktybinius navikus.

18. Gydytojas burnos chirurgas pagal savo kompetenciją turi atlikti diagnostines ir gydomasias procedūras, manipuliacijas:

18.1. nuskausminti burnos bei veido ir žandikaulių sritį;

18.2. atlikti echoskopinį veido ir kaklo srities ištyrimą;

18.3. atlikti burnos bei veido ir žandikaulių srities diagnostines ir (ar) operacines procedūras, kontroliuodamas ultragarsiniu aparatu;

18.4. atlikti chirurgines odontologines procedūras (pašalinti dantis bei jų šaknis, atlikti danties šaknies viršūnės rezekciją, šaknų hemisekciją, amputaciją, žandikaulių sekvestrektomiją, įvairios kilmės cistų šalinimą), įskaitant ir procedūras, kurios atliekamos taikant bendrinę nejautrą (tik įstaigoje, turinčioje teisę teikti reanimacijos paslaugas);

18.5. atverti veido ir žandikaulių srities pūlinius ir pūlynus;

18.6. paimti biologinius skysčius ir (arba) sekretą laboratoriniams tyrimams ir gydimosiems procedūroms;

18.7. atlikti nekrotinių minkštųjų ir kaulinių audinių šalinimą, drenavimą operaciniu ir konservatyviaisiais būdais;

18.8. atlikti viršutinio ir apatinio žandikaulių osteotomiją ir osteosintezę;

18.9. rekonstruoti deformuotus ir anomalinius žandikaulius, taip pat koreguoti sąkandį;

18.10. atlikti žandikaulių lūžių repoziciją ir fiksaciją;

18.11. dirbdamas daugiadalykėje komandoje pagal savo kompetenciją operuoti politraumas patyrusius pacientus;

18.12. chirurgiškai sutvarkyti veido ir kaklo minkštųjų audinių žaizdas;

18.13. gydyti ūmines ir lėtines žaizdas, opas ir jų komplikacijas;

18.14. perrišti veido ir žandikaulių srities kraujagysles;

18.15. operuoti žandinius ančius;

18.16. pašalinti seilių liaukas (išskyrus paausio), atlikti jų rezekciją ir kitas operacijas;

18.17. atlikti burnos ir žandikaulių srities organų navikų biopsijas, gerybinių navikų ekstirpaciją;

18.18. atlikti burnos ir žandikaulių srities kraujagyslinių, limfinių vystymosi anomalijų (malformacijų) ekstirpaciją, destrukciją panaudodamas chirurgines ir nechirurgines (skleroterapija, lazerodestrukcija) technikas;

18.19. atlikti svetimkūnių pašalinimą iš burnos ir žandikaulių srities minkštųjų audinių, kaulų, sąnarių;

- 18.20. persodinti odos, kremzlės, kaulo ir kitus audinius iš gretimų sričių;
- 18.21. chirurginiu būdu paruošti protezavimui žandikaulius;
- 18.22. atlikti dantų implantaciją;
- 18.23. atlikti ortodontiniam gydymui reikalingas chirurgines intervencijas: implantuoti mikroimplantus, gomurinius implantus ir atlikti kitas ortodontinių aparatų įtvirtinimo žandikauliuose procedūras;
- 18.24. atlikti jutiminių veido nervų rezekciją, dekompresiją, eksherezę;
- 18.25. atlikti burnos ir žandikaulių srities diagnostines, gydomąsias manipuliacijas ir operacijas naudodamas endoskopinę, fibroskopinę ir kitą optinę techniką: žandinių ančių operacijas, nervų dekompresijas, rekonstrukcines ir kitas operacijas;
- 18.26. atlikti operacijas ir procedūras burnos ir žandikaulių srityje mikroskopine technika, robotinės ir navigacinės chirurgijos instrumentais, lazeriu, kriochirurgijos instrumentais, ultragarsu, plazminių koaguliatoriumi ir kitais šios srities specialistų naudojamais instrumentais;
- 18.27. šalinti burnos ir žandikaulių srityse esančius apgamus ir pigmentines dėmes;
- 18.28. atlikti vaistinių preparatų injekcijas burnos ir veido srityse;
- 18.29. atlikdamas veido ir žandikaulių srities defektų rekonstrukcijas naudoti autogeninius ir mišrius audinius su ksenogeniniais, alogeniniais ir aloplastiniais transplantantais;
- 18.30. chirurginiu būdu gydyti periodontą, burnos gleivinę;
- 18.31. atlikdamas veido ir žandikaulių srities defektų rekonstrukcijas naudoti autogeninius ir mišrius audinius su ksenogeniniais, alogeniniais ir aloplastiniais transplantantais.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-2913](#), 2020-12-11, paskelbta TAR 2020-12-11, i. k. 2020-27051

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. V-970 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 44:2005 „Gydytojas burnos chirurgas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ pakeitimo